Становище за хабилитационния труд на доц. д-р Здравко Каменаров за присъждане на академична длъжност „професор“ по дисциплините „Техника и технология на живописта и стенописта“ и „Иконопис“ от чл. кор. проф. А. Даниел

Кандидатът Здравко Петров Каменаров е роден на 19.01.1967 в град София. След средното си образование, получено в художствената гимназия „Илия Петров“ - София, е приет за студент в НХА специалност „консервация и реставрация“. Завършва през 1993 година и е поканен за хоноруван преподавател по „Техника и технология на живописта“ - 1993-2006 година. От 2006г. е старши преподавател в НХА, а през 2010 г., след докторска защита е избран за доцент по същата дисциплина. Списъкът му с творчески прояви е дълъг и внушителен. Бих отбелязал някои по-важни постижения като:

-консервация и възстановка на мозайките и стенописите в притвора и централния кораб на храм-паметник „св. Александър Невски“ - 1993-97г.

-стенописи в банките на „Сирбанк“ и „Минералбанк“ (днес „Уникредит“) в София, Видин, Габрово и Пазарджик – 1993-95г.

-иконостас с 40 икони за храм „Успение Богородично“ - София – 1997-2000г.

-мозайки и стенописи за фасадата на манастир „св. Евхаристия“ - София – 1999г. и още десетки обекти и произведения, реализирани в България с висок професионализъм.

Специално трябва да се отбележат обектите, реализирани в чужбина, някои от които: - изписване на храм „S. Angostino” - Пескара, Италия – 2006-2009г.

-стенопис „Ангели“ - Падуа, Италия – 2007г.

-цялостно изписване на храм „S. Croce” - Борго Манеро, Италия – 2007-2008г.

-празничен ред икони за храм „S. Maria dei perduti” - Кастилионе, Италия

-мозаечни икони за храм „S. Georgio” - Болония, Италия – 2011г. и много други.

Автор е на реставрацията и консервацията на множество картини от Ив. Мърквичка, Ил. Петров, Г. Железаров, Б. Стевчев, М. Жеков, Мари Петие, холандска живопис от XVIIIв. и други. Казаното до тук въобще не изчерпва многото творчески прояви, участия в изложби, изпълнение на отговорни поръчки, но не бих могъл да изредя всичките в този скромен по обем текст.

Главното за което все пак пиша тези думи е впечатлението от цялостното изписване на храм „Успение Богородично“ в София заедно със стъклописите в същия храм, които представляват самият хабилитационен труд на доц. д-р. Каменаров. Признавам, че се

чувствам неподготвен за дълбокото разбиране и оценка на сакралната страна в стенната и иконна живопис. Надявам се, че художствената и естетическа страна е също толкова важна и това ме накара да приема да съм член на журито по професурата на доц. д-р Каменаров.

При първото запознаване със стенописните композиции и мозайки (текстовете и фотосите, представени в хабилитационния труд) представляващи цялостно решение за пространството в храм „Успение Богородично“ в София, добих впечатление за твърде сложно и еклектично решение. Каква беше изненадата ми при досега с реалното простронство и самата реализация! Аз просто го харесах! Във фотографския материал фигуралните композиции стоят дребни и трудно разчитащи се, доминирани от декоративните елементи. В реалното пространство това е точно обратното – фигуралните композиции са отлично мащабирани към цялостното църковно пространство и дистанцията е така добре изчислена, че фокусът на внимание спокойно може да се мести и съсредоточава върху всяка отделна евангелска сцена. При това композициите на тези сцени са изцяло оригинални авторски решения, с приятни реминисценции за познатите класически образци. Доста сериозно изпитание за чисто артистични възможности на автора, с което същия се справя блестящо и по един съвременен и професионален начин.

Другото мое съмнение при първия поглед към цялостното решение бе използването на твърде много, различни техники и материали. Известна е опасността при смесване на мозайка със стенопис и в добавка стъклопис да се получи съмнителен художествен резултат. И тук съмненията ми бяха опровергани от реализацията. Мозайката, ситна и прецизна ми напомня известните образци от Равена и Истанбул, а стенописта по един деликатен и в същото време категоричен начин без да се бие с мозайката създава гнезда на пространственост. Условното решение на задния план в тях, а именно един по-сложен образ на сфуматото отколкото самия оптичен ефект на този метод, превръщат цялото внушение в доста съвременно тълкуване на църковната стенопис през вековете.

Накрая в добавка – финитe и деликатни, ненатрапчиви стъклописи с чудесни композиционни решения в духа на готиката, допълват общото впечатление.

Сигурно пак бих се повторил – резултатът ме изненадва мен, не изкушения от сакралното изкуство човек със своята ведра и спокойна, прекрасно балансирана композиция, цвят и материали. Получило се е едно празнично пространство в което човек се чувства достойно и добре.

Всичко това е доказателство за високия професионализъм на доц. д-р З. Каменаров. Справката за приносите показва още веднъж това и говори за оправдано доброто самочувствие на автора. Респектиращ е и библиографският списък на литература и материали, ползвани в процеса на работа.

Мисля, че процедурата по присъждането на академичната длъжност „професор“ на доц. д-р Здравко Каменаров трябва да е напълно успешна и се присъединявам към това решение.

чл. кор. проф. Андрей Даниел